

моделювання процесів руху робочої рідини в підшипнику, які є досить актуальними. Їх вирішення дозволяє управляти положенням вала під час роботи машини.

Список посилань

1. Федориненко Д.Ю. Шпиндельні гідростатичні підшипники: Монографія / Д.Ю. Федориненко, С.П. Сапон; Черніг. нац. технол. ун-т. – Чернігів: ЧНТУ, 2016. – 403 с.
2. Струтинський С.В. Гідростатичний сферичний опорний вузол поворотного стола із струменевим приводом мікропереміщень /Струтинський С.В. //Вісник НТУ «ХПІ», 2014. – №60(1102). – с. 130-138.
3. Сахно Є.Ю. Створення системи стабілізації радіального положення кривошипа в гідро опорі / Сахно Є.Ю. // Надійність інструменту та оптимізація технологічних систем. Збірник наукових праць. – Краматорськ, 2018. – №42. – с.72-79.

УДК 62-226.31

Петренко С.С., аспірант,
Панченко В.О., канд. техн. наук, доцент,
Сумський державний університет, pan_va@ukr.net

ПРОЕКТУВАННЯ НАПРЯМНОГО АПАРАТА БАГАТОСТУПЕНЕВОГО ВІДЦЕНТРОВОГО НАСОСА

Одним із способів підвищення конкурентоспроможності на ринку насосного обладнання є зниження вартості насоса, чого можна досягти за рахунок зниження його ваги і габаритних характеристик [1].

В багатоступеневому відцентровому насосі цей ефект можна отримати шляхом зменшення радіального розміру напрямного апарату (НА).

НА використовується для перетворення кінетичної енергії на виході з робочого колеса в статичний тиск з якомога меншими втратами [2]. Різні конфігурації використовуваних НА показані на рис. 1. НА багатоступеневих насосів поєднуються зі зворотними каналами, які направляють середовище на наступний ступінь.

Напрямні і зворотні канали багатоступеневих насосів проєктують в основному в наступних варіантах:

1) напрямні та зворотні лопаті утворюють єдиний безперервний канал (рис.1 а), схожий на тривимірну вигнуту секцію [2]. Цей тип конструкції зменшує гіdraulічні втрати, але коштує дорожче в проєктуванні та виробництві;

2) напрямні канали і зворотні канали можуть бути розділені за допомогою безлопатової кільцевої зони, як показано на рис.1 б. Середовище залишає напрямний апарат в радіальному напрямку і відхиляється в цьому кільці на кут до 180° для того, щоб увійти в зворотні канали в радіальному напрямку [2].

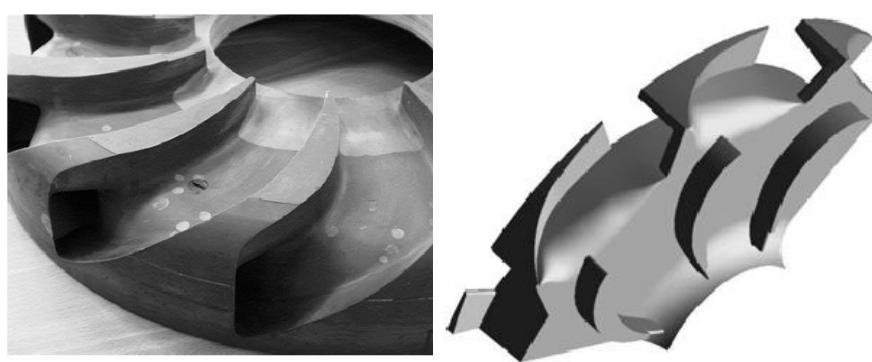

Рис. 1 – Напрямні апарати: а) суцільного виконання (вид на зворотні лопатки), б) з безлопатовою кільцевою зоною

Огляд літературних джерел [1, 2, 3] показав, що велику увагу було приділено головним чином проектуванню дифузорних каналів. В той час як методологічні вказівки з проектування геометрії перевідної зони та зони зворотних каналів майже відсутні. Таке проектування доцільно проводити з урахуванням необхідності забезпечення мінімального радіального розміру НА та відповідного зниження його ваги і габаритних характеристик.

Список посилань

1. Lugovaya, S., Olshtynsky, P., Rudenko, A., Revisited Designing of Intermediate Stage Guide Vane of Centrifugal Pump. Procedia Engineering, 2012. 223–230 pp.
2. Gülich J. F. Centrifugal pumps / Johann F. Gülich. – Berlin, Heidelberg : Springer-Verlag Berlin Heidelberg, 2010.
3. Калінкевич, М.В. Проектування зворотних напрямних апаратів відцентрового компресора [Текст]: навч. посіб. / М.В. Калінкевич, А.М. Калашніков. – Суми: СумДУ, 2011. – 141 с.